

Ret til at gjøre. Der er en Biskop her i Landet, der endnu sidder som Biskop, efterat have i et enkelt Spørgsmaal til sin Forsatte, Kultusministeren, erklæret, at dersom Staten gjorde det og det, maatte Kirken optræde i den bestemteste Modsetning dertil, og at der da vilde blive absolut Strid mellem Staten og Kirken, som vilde føre til et Brud. Der har han altsaa stillet Geistligheden op som en saadan Magt, der kunde komme i Strid eller Krig med Staten, og talt om, at derved vilde fremkomme et Brud mellem dem. Det er det, jeg paa ingen Maade kan gaae ind paa, det er det, man maa afvise ved enhver Leilighed, hvor der bliver Spørgsmaal om disse Forhold, og det er det, jeg har udtalt igaar ved at gjøre opmærksom paa, at den geistlige Embedsmand ikke faaer en saadan Ret ved, at han udnævnes til paa et vist Sted at være Sognets Præst.

Med Hensyn til selve Spørgsmaalet om det særlige Lønningsfond forekommer det ogsaa mig, at den ærede Minister igaar talte om, at det ikke var værdt at reise nogen Strid, om disse Indtægter skulde gaae ind i et særligt Lønningsfond eller i den almindelige Statskasse, og at han siden lagde saa stærk Vægt paa, at han fik det særlige Lønningsfond, at han ikke kunde lægge stærkere Vægt derpaa. Det forekommer mig, at dette maa være en yderligere Advarsel for Rigsdagen til at tage sig iagt med Hensyn til dette geistlige Lønningsfond. Den ærede Minister udtalte sig stærkt i den Retning, som jeg mener er fuldstændig urigtig og uberettiget, den første Dag da denne Sag var til Forhandling. Jeg omtalte denne Ytring igaar, men da forelaae den ikke trykt. Nu foreligger den trykt, og jeg seer deraf, at den ærede Minister har sagt, at det forekommer ham, „at Staten i saa Henseende er aldeles berettiget til at fordrø, at Kirken skal overveie, om den ikke ved en forstandig Anvendelse af sine egne Midler vil see sig istand til at fyldestgjøre de Formaal, hvortil den kræver Statens Bidrag“. Det er, som sagt, kun en Stadfæstelse af den Mening, som det allerede er de Allerfleste af os bekjendt, at den ærede Minister i mange Aar har hyldet. Naar jeg sagde, at jeg i dette Forsøg paa at slaae Lønningsfondet fast som en særlig Deel

af Finantsloven faae et Tegn til, at Ministeren agtede at gaae videre i den af os befyrgtede Retning, saa oplyste den ærede Minister strax, da han fik Ordet, at dette er saa, idet han yttrede — og det stemmer ogsaa ganske rigtigt med, hvad han i tidligere Sessioner har sagt — at det staaer for ham som Noget, der vil skee, efterat Lønningsfondet er slaaet fast, at man vil komme til at give Kirken fuldstændig Ret til i det Enkelte at tage Bestemmelse om disse Midler, saa at der kun bliver tilbage at slaae den runde Sum fast, hvorom der maa være Tale, medens Kirken i det Enkelte skal være raadig over Brugten og Fordelingen af denne Sum. Dette staaer nu for den ærede Ministers Tanke, men det skulde da slet ikke undre mig, om det ogsaa kom til at staae for ham i Perspektiv i en fjernere Fremtid, at denne Kirkens Bestemmelsesret i det Enkelte ogsaa maatte blive til en Bestemmelsesret med Hensyn til den runde Sum. Det er det, jeg frygter, at komme vi først ind paa en af disse Ting, saa komme vi Tid efter anden bestandig videre og tilsidst til, hvad der eftertrages af Kirken, nemlig at faae Midler, som den med Rette kan kalde sine — thi nu har den ingen Midler, som den med Rette kan kalde saaledes — og som den da fuldstændig kan tage Bestemmelse om. Dette Spørgsmaal er iøvrigt idag blevet saa alsidigt belyst og Ministerens Standpunkt bekæmpet med saa feirrige Vaaben af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning), at jeg ikke for Diebliffet skal gaae nærmere ind derpaa.

Det har været bragt under Omtale, om denne Lov er en Deel af Folketirkens Forsatning. Jeg anseer dette Spørgsmaal for at være ganske uafsentligt i Henseende til Lovens Realitet. Efter min Mening er den en Deel af Folketirkens Forsatning, efter Andres er den det ikke, men det forekommer mig, som sagt, ikke at have noget væsentligt at betyde overfor denne Lov. Det er aldeles afgjort, at begge de Gange, der har været indbragt Forslag her i Thinget om en Kirkeforsatning, er Forslaget blevet standset og nægtet Vedtagelse, og omtrent af alle Modstandere har det været udtalt, at foruden alle deres øvrige Grunde havde de ogsaa den, at de ikke vilde gaae ind paa en